

**ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΙΡΗΝΗ Α.Μ 5236
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΠΑΤΕΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	σελ. 3
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	σελ. 4
ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ	σελ. 7
ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ	σελ. 9
ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	σελ. 12
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	σελ. 14
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	σελ. 16
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	σελ. 18
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	σελ. 20
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΠΑΓΙΑ	σελ. 22
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	σελ. 24
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	σελ. 26
ΑΞΙΑ ΜΕΤΟΧΗΣ	σελ. 28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	σελ. 30
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	σελ. 51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 52

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διοίκηση της κάθε σοβαρής επιχείρησης ενδιαφέρεται άμεσα και υπεύθυνα να γνωρίζει με στοιχεία ποιά είναι η πορεία και η πρόοδος της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Άλλες πληροφορίες για την πορεία και πρόοδο της επιχείρησης τις παίρνει η διοίκηση άμεσα από την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. από τις αγορές, από τις πωλήσεις, από τους πελάτες, από τους προμηθευτές κλπ.), άλλες πληροφορίες τις παίρνει η διοίκηση στο τέλος του κάθε μήνα από την ανάλυση και έλεγχο του κόστους με τις αποκλίσεις και άλλες πληροφορίες τις παίρνει στο τέλος της κάθε χρήσης όταν δηλαδή συντάσσεται ο ισολογισμός της χρήσης.

Η ανάλυση των ισολογισμών γίνεται βασικά με δείκτες αλλά και με άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες που βοηθούν στην ανάλυση αυτή

Αμέσως παρακάτω, ακολουθούνται με τη σειρά προτεραιότητας, όλα εκείνα τα στάδια και οι διεργασίες που απαιτούνται για να ολοκληρωθεί με τις λεπτομέρειές της μία ανάλυση ισολογισμών και να δώσει τα σωστά αποτελέσματα και πληροφορίες που χρειάζονται οι μέτοχοι, η διοίκηση της επιχείρησης, αλλά και οι διάφοροι τρίτοι που επιθυμούν να επενδύσουν στην επιχείρηση αυτή.

Τα στάδια λοιπόν που ακολουθούνται για να ολοκληρωθεί μία τέτοια ανάλυση ισολογισμών στην πράξη, είναι τα εξής:

α) Να καθορισθούν οι δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση των ισολογισμών της επιχείρησης και

β) Να αναμορφωθούν τα ποσά που αναγράφονται στους ισολογισμούς και στ' αποτελέσματα χρήσεων. Στη συνέχεια, με τα αναμορφωμένα αυτά ποσά γίνεται η ανάλυση των ισολογισμών με παράδειγμα εφαρμοσμένο στην πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Υπάρχουν σήμερα πολλοί δείκτες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, όταν πρόκειται να αναλυθούν τα στοιχεία που απεικονίζονται σε κάποιους ισολογισμούς.

Με τους δείκτες αυτούς παίρνονται οι πληροφορίες εκείνες που χρειάζεται να έχει υπόψη της η διοίκηση της επιχείρησης όσον αφορά την πορεία της δραστηριότητάς της.

Σαν **βασικότεροι από τους δείκτες** αυτούς θεωρούνται οι αμέσως παρακάτω που είναι οι εξής :

ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Δείκτες (1)-(5) : για την "αποδοτικότητα στα ίδια κεφάλαια".

Δείκτης (6) : για την "αποθεματοποίηση κερδών".

Δείκτες (7)-(8) : για τις "μεταβολές στα κέρδη".

Δείκτης (9) : για τη "μεταβολή στις δαπάνες".

Δείκτης (10) : για την "παγιοποίηση ενεργητικού".

Δείκτης (11) : για την "δανειακή επιβάρυνση".

Δείκτες (12)-(13) : για την "ρευστότητα της επιχείρησης".

Δείκτης (14) : για την "παγιοποίηση ιδίων κεφαλαίων".

Δείκτης (15) : για την "μεταβολή στα πάγια".

Δείκτης (16) : για την "μεταβολή στα ίδια κεφάλαια".

Δείκτης (17) : για την "συσχέτιση κεφαλαίων".

Δείκτης (18) : για την "αξία κάθε μετοχής".

Οι βασικοί αυτοί δείκτες, που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση των ισολογισμών, αναπτύσσονται αναλυτικότερα στις παρακάτω σελίδες και σε παράδειγμα στις σελίδες .

Δείκτες (1)-(5) : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μικτά κέρδη	=	$\frac{\text{Μεικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$
2	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα κέρδη προ αποσβέσεων	=	$\frac{\text{Κέρδη χρήσης προ αποσβέσεων}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$
3	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα καθαρά κέρδη	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$
4	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μερικά κέρδη εκμετάλλευσης	=	$\frac{\text{Μερικά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$
5	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης	=	$\frac{\text{Ολικά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$

-Οι παραπάνω δείκτες (1) έως και (5) δείχνουν πόσο απέδωσαν τα ίδια κεφάλαια, δηλαδή πόση "πρόοδο" έχει η επιχείρηση.

Όσο μεγαλύτεροι είναι οι παραπάνω "δείκτες" από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα καλύτερα για την επιχείρηση, αν οι καλοί αυτοί δείκτες συνοδεύονται και με αύξηση του δείκτη (6) "ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ". Όσο **μικρότεροι** είναι, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνονται

-Όταν αυξάνουν τα κέρδη της φετινής χρήσης σε σχέση με τα κέρδη της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν αυξάνουν τα μέκτα κέρδη από έτος σε έτος.

-Όταν μμειώνονται οι δαπάνες διοίκησης και διάθεσης και όταν μμειώνονται οι τόκοι από τα δάνεια.

-Όταν αυξάνουν τα κέρδη από συνενοχές.

-Όταν τα μέκτα κέρδη παραμένουν σταθερά ή αυξάνονται σε μάκρα ποσοστά, αλλά τα έξοδα όλως διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων μμειώνονται σε αναλογία μμεγαλύτερη από εκείνη των μμικτών κερδών.

-Όταν μμειώνονται τα ίδια κεφάλαια, ενώ τ' αποτελέσματα χρήσης κινούνται στα ίδια επίπεδα ή μμειώνονται αλλά σε μμικρότερα ποσοστά, σε αναλογία.

-Όταν τα μμικτά κέρδη παραμένουν σταθερά ή μμειώνονται φυσιολογικά, αλλά τα έξοδα όμως διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων σε σύνολο είναι πολύ πιο μμειωμένα από τ' αντίστοιχα λοιπά έσοδα των λογ. 74 - 76 του Γ.Λ.Σ.

-Όταν υπολογίζονται λιγότερες αποσβέσεις.

-Όταν υπάρχει ανάκαμψη εργασιών από έτος σε έτος.

-Όταν τα ποσοστά του κέρδους αυξάνονται από έτος σε έτος.

B) Μειώνονται

-Όταν μειώνονται τα κέρδη εκμετάλλευσης και χρήσης από χρονιά σε χρονιά.

-Όταν μειώνονται τα μικτά κέρδη από χρονιά σε χρονιά.

-Όταν αυξάνονται οι δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων από χρονιά σε χρονιά.

-Όταν μειώνονται τα κέρδη από συμμετοχές.

-Όταν τα μικτά κέρδη παραμένουν σταθερά ή μειώνονται σε μικρά ποσοστά αλλά τα έξοδα όμως διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων αυξάνονται σε αναλογία μεγαλύτερη από εκείνη των μικτών κερδών.

-Όταν αυξάνονται τα ίδια κεφάλαια, ενώ τ' αποτελέσματα χρήσης κινούνται στα ίδια επίπεδα ή αυξάνονται αλλά σε μικρότερα ποσοστά, σε αναλογία.

-Όταν τα μικτά κέρδη παραμένουν σταθερά ή αυξάνονται φυσιολογικά, αλλά τα έξοδα όμως διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων σε σύνολο είναι πολύ πιο αυξημένα από τ' αντίστοιχα λοιπά έσοδα των λογ. 74 - 76 του ΓΛΣ.

-Όταν υπολογίζονται μεγαλύτερες αποσβέσεις.

-Όταν υπάρχει κάμψη εργασιών από έτος σε έτος.

-Όταν τα ποσοστά του κέρδους μειώνονται από έτος σε έτος.

Δείκτης (6) : ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

$$6 \quad \text{Ποσοστό αποθεματοποίησης κερδών χρήσης} = \frac{\text{Αποθεματικά χρήσης}}{\text{καθαρά κέρδη χρήσης}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (6) δείχνει το ποσοστό από τα κέρδη χρήσης που δεν διανέμονται, αλλά παραμένουν στην επιχείρηση ως "αποθεματικά" ή ως "υπόλοιπο κερδών εις νέον".

-Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα πιο καλά για την επιχείρηση, αν η αύξηση του δείκτη αυτού συνοδεύεται και με αύξηση των δεικτών (1) έως και (5) 'ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ'. Όσο **μικρότερος** είναι, τόσο χειρότερα είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν αυξάνουν τα κέρδη χρήσης και όταν αυξάνουν τα κέρδη που δεν διανέμονται.

-Όταν στα ίδια κέρδη χρήσης αυξάνουν τα ποσοστά που γίνονται αποθεματικά και μειώνονται τα ποσοστά από τα ίδια αυτά κέρδη που γίνονται διανεμόμενα μερίσματα και αμοιβές Δ.Σ.

-Όταν μειώνεται ο συντελεστής φόρου και τα ποσοστά διανομής σε μερίσματα και σε αμοιβές Δ.Σ.

-Όταν γίνεται αποθεματοποίηση κερδών με σκοπό να μειωθούν οι ζημίες από προηγούμενες χρήσεις.

-Όταν σε οικογενειακές επιχειρήσεις Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. δεν γίνεται διανομή κερδών, αλλά ούτε και πληρώνονται τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε. ή οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε., με αμοιβή που να ενσωματώνεται σε δαπάνη.

-Όταν δεν μοιράζονται αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων.

B) Μειώνεται

-Όταν δεν υπάρχουν κέρδη.

-Όταν μειώνονται τα κέρδη χρήσης και όταν μειώνονται τα κέρδη που δεν μοιράζονται.

-Όταν στα ίδια κέρδη χρήσης μειώνονται τα ποσοστά που γίνονται αποθεματικά και αυξάνονται τα ποσοστά από τα ίδια αυτά κέρδη που γίνονται διανεμόμενα μερίσματα και αμοιβές Δ.Σ.

-Όταν αυξάνεται ο συντελεστής φόρου και τα ποσοστά διανομής σε μερίσματα και σε αμοιβές Δ.Σ.

-Όταν σε επιχειρήσεις οικογενειακές Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. δεν γίνεται διανομή κερδών, αλλά τα μέλη όμως του Δ.Σ. των Α.Ε. ή οι διαχειριστές των Ε.Π.Ε. παίρνουν αμοιβές που ενσωματώνονται αυτές στις δαπάνες.

Δείκτες (7)-(8) : ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ

$$(7) \quad \text{Ποσοστό μεταβολής στα μικτά κέρδη} = \frac{\text{Μικτα κέρδη παρούσης χρήσης}}{\text{Μικτα κέρδη προηγούμενης χρήσης}}$$

$$(8) \quad \text{Ποσοστό μεταβολής στα καθαρά κέρδη χρήσης} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη παρούσας χρήσης}}{\text{Καθαρά κέρδη προηγούμενης χρήσης}}$$

-Οι παραπάνω δείκτες (7) και (8) δείχνουν, σε ποσοστά, το μέγεθος των μικτών και των καθαρών κερδών αυτής της χρήσης σε σχέση με τα αντίστοιχα με---: καθαρά κέρδη της αμέσως προηγούμενης χρήσης.

-Όσο **μεγαλύτεροι** είναι οι δείκτες αυτοί τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα πιο καλά για την επιχείρηση, αν η αύξηση στους δείκτες αυτούς συνοδεύεται και με αύξηση στους δείκτες (1) έως και (5) "ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ" καθώς και με την αύξηση του δείκτη (6) " ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ " Όσο **μικρότεροι** είναι οι δείκτες αυτοί (7) και (8) τόσο **χειρότερα** είναι για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνονται

-Όταν **αυξάνουν** τα μικτά κέρδη και τα καθαρά κέρδη της παρούσας χρήσης σχέση με την προηγούμενη χρήση. Δηλαδή, οι δείκτες αυτοί αυξάνουν, όταν αυξάνει και η αποδοτικότητα της επιχείρησης.

-Όταν **αυξάνει ο κύκλος εργασιών** με την ίδια αποδοτικότητα. Δηλαδή αυξάνουν οι πωλήσεις με τα ίδια ποσοστά κέρδους πάνω στις πωλήσεις.

-Όταν η μεταβολή στα μικτά κέρδη είναι αυξημένη.

-Όταν η **μεταβολή** στα μικτά κέρδη είναι **θετική** και μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αύξηση στις δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και στους τόκους δανείων συνολικά.

-Όταν παραμένουν σταθερά τα μικτά κέρδη, αλλά αυξάνουν όμως τα κέρδη χρήσης λόγω πώλησης παγίων στοιχείων με κέρδος ή όταν αυξάνουν τα κέρδη από συμμετοχές.

-Όταν μεταβάλλεται το κόστος και με τη νέα μέθοδο αποτίμησης αυξάνεται η αξία των τελικών αποθεμάτων.

-Όταν τα μικτά κέρδη και τα καθαρά κέρδη χρήσης αυξάνονται από έτος σε έτος.

-Όταν υπάρχει **σταθερότητα στον κύκλο εργασιών** με αύξηση όμως της αποδοτικότητας (δηλαδή, με αύξηση των ποσοστών κέρδους πάνω στις πωλήσεις

-Όταν τα μικτά κέρδη παραμένουν σε σταθερά επίπεδα, ενώ οι δαπάνες, διάθεσης και οι τόκοι δανείων μειώνονται σε σύνολο (σε κανονικούς ρυθμούς, φυσιολογικά ή μη φυσιολογικά).

-Όταν οι δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων σε σύνολο μειώνονται περισσότερο από τη μείωση των μικτών κερδών ή αυξάνουν λιγότερο από την αύξηση των μικτών κερδών.

B) Μειώνονται

-Όταν **μειώνονται** τα μικτά κέρδη και τα καθαρά κέρδη της φετινής χρονιάς σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Δηλαδή, οι δείκτες αυτοί μειώνονται, όταν μειώνεται η αποδοτικότητα της επιχείρησης.

-Όταν **μειώνεται ο κύκλος εργασιών** με την ίδια αποδοτικότητα. Δηλαδή, όταν μειώνονται οι πωλήσεις με τα ίδια ποσοστά κέρδους πάνω στις πωλήσεις αυτές.

-Όταν η μεταβολή στα μικτά κέρδη είναι μειωμένη.

-Όταν η μεταβολή στα μικτά κέρδη είναι **αυξητική (θετική)**, αλλά μικρότερη όμως από την αντίστοιχη αύξηση που παρατηρείται συνολικά στις δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και στους τόκους δανείων.

-Όταν παραμένουν σταθερά τα μικτά κέρδη, αλλά τα καθαρά όμως κέρδη της χρήσης μειώνονται λόγω πώλησης παγίων στοιχείων με ζημία ή όταν μειώνονται τα κέρδη από συμμετοχές.

-Όταν μεταβάλλεται το κόστος και με τη νέα μέθοδο αποτίμησης μειώνεται η αξία των τελικών αποθεμάτων.

-Όταν τα μικτά κέρδη ή τα καθαρά κέρδη χρήσης μειώνονται από έτος σε έτος.

-Όταν τα μικτά κέρδη παραμένουν σε σταθερά επίπεδα, ενώ οι δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων αυξάνονται σε σύνολο (είτε σε κανονικούς ρυθμούς, είτε φυσιολογικά είτε μη φυσιολογικά).

-Όταν οι δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων σε σύνολο μειώνονται λιγότερο από τη μείωση των μικτών κερδών ή αυξάνουν περισσότερο από την αύξηση των μικτών κερδών.

-Όταν υπάρχει **σταθερότητα στον κύκλο εργασιών** με μείωση όμως της αποδοτικότητας (δηλαδή, με μείωση των ποσοστών κέρδους πάνω στις πωλήσεις).

Δείκτης (9) : ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

$$(9) \quad \text{Ποσοστό δαπανών χρήσης στα} \\ \text{μικτά κέρδη} = \frac{\text{Δαπάνες χρήσης}}{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (9) δείχνει το ποσοστό από τα μικτά κέρδη που απορροφούν οι δαπάνες χρήσης. Ως δαπάνες χρήσης παίρνονται οι δαπάνες διοίκησης, διάθεση: και οι τόκοι δανείων, συνολικά.

-Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης αυξάνουν με μεγαλύτερο ρυθμό απ: έτος σε έτος από την αντίστοιχη αύξηση των μικτών κερδών.

-Όταν οι τόκοι τραπεζών αυξάνουν έντονα.

-Όταν αυξάνουν οι αποσβέσεις για οποιοδήποτε λόγο που συμπεριλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

-Όταν μειώνονται τα μικτά κέρδη και αυξάνουν ή παραμένουν σταθερές οι δαπάνες διοίκησης, διάθεσης και οι τόκοι δανείων.

-Όταν τα μικτά κέρδη παραμένουν στα ίδια επίπεδα, ενώ οι δαπάνες αυξάνονται.

B) Μειώνεται

-Όταν ποσά δαπανών ενσωματώνονται στα πάγια στοιχεία (π.χ. λόγω ιδιοκατασκευής κλπ.).

-Όταν τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης και οι τόκοι δανείων αυξάνουν με **μικρότερο ρυθμό** από έτος σε έτος από την αντίστοιχη αύξηση των μικτών κερδών.

-Όταν μειώνονται οι αποσβέσεις για οποιοδήποτε λόγο που συμπεριλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

-Όταν μειώνονται οι δαπάνες ή συγκρατούνται στα ίδια επίπεδα, ενώ αυξάνονται τα μικτά κέρδη.

Δείκτης (10) : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

$$(10) \quad \text{Βαθμός παγιοποίησης ενεργητικού} = \frac{\text{Πάγια στοιχεία}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (10) δείχνει το ποσοστό από τα συνολικά κεφάλαια που έχει επενδυθεί σε πάγια στοιχεία του ενεργητικού.

-Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση.

Θα είναι ακόμα πιο καλά για την επιχείρηση, όταν η αύξηση του δείκτη αυτού συνοδεύεται και με τη μείωση του δείκτη (11) "ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ" και με την αύξηση των δανείων (12) και (13) "ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ" μέσα στην ίδια χρήση. Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

-Στις **εμπορικές επιχειρήσεις** ο βαθμός της παγιοποίησης είναι σχετικά πιο μικρός.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν ανεγείρεται ή όταν αγοράζεται κάποιο εργοστάσιο ή κάποια αποθήκη ή όταν αγοράζονται μηχανήματα ή άλλα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

-Όταν γίνονται επενδύσεις μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

-Όταν η αύξηση στα πάγια στοιχεία είναι εντονότερη από την αύξηση στα κυκλοφορούντα στοιχεία, μέσα στην ίδια χρήση.

-Όταν δαπάνες χρήσης ενσωματώνονται στα πάγια στοιχεία (π.χ. λόγω ιδιοκατασκευών κλπ.).

-Όταν τα τελικά αποθέματα από τα εμπορεύσιμα αγαθά αυξάνονται με **μικρότερο ρυθμό** από εκείνον τον ρυθμό που αυξάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

-Όταν τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία (πελάτες κλπ.) αυξάνονται με **μικρότερο ρυθμό** από εκείνον τον ρυθμό που αυξάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

B) Μειώνεται

-Όταν γίνονται επενδύσεις μικρότερες από τις αντίστοιχες αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

-Όταν η αύξηση στα πάγια στοιχεία είναι μικρότερη από την αύξηση στα κυκλοφορούντα στοιχεία, μέσα στην ίδια χρήση.

-Όταν τα τελικά αποθέματα από τα εμπορεύσιμα αγαθά αυξάνονται με μεγαλύτερο ρυθμό από εκείνον τον ρυθμό που αυξάνονται τα πάγια στοιχεία.

-Όταν τα πάγια στοιχεία παραμένουν στα ίδια επίπεδα ή αυξάνονται με **μικρότερο ρυθμό** από εκείνον τον ρυθμό που αυξάνονται τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία (πελάτες κλπ.).

Δείκτης (11) : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

$$11 \text{ Βαθμός δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{Σύνολο παθητικού}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (11) δείχνει το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων στα συνολικά κεφάλαια, οπότε διαπιστώνεται το μέγεθος της εξάρτησης της επιχείρησης από τις τράπεζες, τους προμηθευτές κλπ.

-Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος και γενικά όσο μικρότερος είναι, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα πιο καλά για την επιχείρηση, όταν η μείωση του δείκτη αυτού συνοδεύεται και με αύξηση των δεικτών (12) και (13) "ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ" και με αύξηση (κυρίως στις βιομηχανίες) του δείκτη (10) "ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ". Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν τα νέα πάγια στοιχεία καθώς και τα κυκλοφορούντα στοιχεία χρηματοδοτούνται από ξένα κεφάλαια.

-Όταν τα ξένα κεφάλαια αυξάνουν **κατά εντονότερο** ρυθμό απ' ότι τα ίδια κεφάλαια.

-Όταν αυξάνονται τα χρέη σε τρίτους (σε προμηθευτές, σε τραπεζικά δάνεια κλπ.) λόγω επένδυσης σε αποθέματα και σε απαιτήσεις (πελάτες κλπ.), χωρίς ν' αυξάνονται ανάλογα τα ίδια κεφάλαια.

-Όταν τα πάγια και τα κυκλοφορούντα στοιχεία εξοφλούνται εξολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο με ξένα βραχυπρόθεσμα κεφάλαια.

-Όταν **μειώνονται** τα ίδια κεφάλαια λόγω **ζημιών χρήσης**.

-Όταν μέσα στη χρήση διανέμονται αποθεματικά που είχαν σχηματιστεί κατά τις προηγούμενες χρήσεις

-Όταν μειώνονται τα ίδια κεφάλαια λόγω μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου και καταβολής της μείωσης αυτής στους μετόχους σε μετρητά.

-Όταν μειώνονται γενικά τα ίδια κεφάλαια και αυξάνονται τα ξένα κεφάλαια.

B) Μειώνεται

-Όταν τα νέα πάγια και κυκλοφορούντα στοιχεία χρηματοδοτούνται από ίδια κεφάλαια.

-Όταν τα ίδια κεφάλαια αυξάνουν κατά **εντονότερο ρυθμό** απ' ότι τα ξένα κεφάλαια.

-Όταν τα πάγια και τα κυκλοφορούντα στοιχεία εξοφλούνται εξολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο από ίδια κεφάλαια.

-Όταν τα κέρδη χρήσης αποθεματοποιούνται (γίνονται "αποθεματικά").

-Όταν αυξάνουν τα ίδια κεφάλαια από νέες εισφορές (με αύξηση του κεφαλαίου κλπ.).

-Όταν γενικά αυξάνουν τα ίδια κεφάλαια (με εισφορές, με κέρδη κλπ.) και μειώνονται τα ξένα κεφάλαια.

-Όταν εξοφλούνται διάφορες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

ΔΕΙΚΤΕΣ (12) - (13): ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

$$(12) \text{ Κυκλοφοριακή Ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν + Διαθέσιμο}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$(13) \text{ Πραγματική Ρευστότητα} = \frac{\text{Απαιτήσεις + Διαθέσιμο}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

-Οι παραπάνω δείκτες (12) και (13) δείχνουν τη σχέση που έχουν τα κυκλοφορούντα και τα διαθέσιμα στοιχεία του ενεργητικού με τις αντίστοιχες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του παθητικού, για να φανεί αν τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού μπορούν να ανταποκριθούν στις αντίστοιχες πληρωμές του παθητικού.

-Όσο μεγαλύτεροι είναι οι δείκτες αυτοί από έτος σε έτος και γενικά όσο μεγαλύτεροι είναι, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα καλύτερα για την επιχείρηση, όταν η αύξηση στους δείκτες αυτούς συνοδεύεται και με αύξηση: των δεικτών (1) - (5)

“ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ”, του δείκτη (10)

“ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ”, τους δείκτες (7) - (8)

“ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ” και του δείκτη (16) “ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ” Όσο μικρότεροι είναι οι δείκτες αυτοί, τόσο χειρότερα είναι και για την επιχείρηση.

-Οι δείκτες (12) και (13) δεν πρέπει να είναι μικρότεροι από το 100% ή μικρότεροι από τη μονάδα.

-Όταν ο δείκτης είναι κάτω από το 100%, τότε χρειάζεται κάποια μακροπρόθεσμα κεφάλαια να γίνουν κυκλοφορούντα στοιχεία (απαιτήσεις, αποθέματα κλπ.), για να ξεπεράσει ο δείκτης το 100%.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνονται

- Όταν οι απαιτήσεις αυξάνουν εντονότερα από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- Όταν αυξάνονται οι απαιτήσεις και μειώνονται τ' αποθέματα (αφορά την πραγματική ρευστότητα).
- Όταν οι αποσβέσεις και τα αποθεματικά επενδύονται σε κυκλοφορούντα στοιχεία (σε εμπορεύσιμα αγαθά, σε απαιτήσεις κλπ.).
- Όταν μέρος από τα μακροπρόθεσμα ίδια και ξένα κεφάλαια χρηματοδότησαν (επενδύθηκαν) σε κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.
- Όταν βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις γίνονται μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Όταν αυξάνονται τα κυκλοφορούντα και τα διαθέσιμα στοιχεία και μειώνονται τα βραχυπρόθεσμα χρέη.

B) Μειώνεται

- Όταν οι **βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξάνουν εντονότερα** από τις απαιτήσεις.
- Όταν οι αποσβέσεις και τα αποθεματικά επενδύονται σε πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού.
- Όταν μέρος από τα βραχυπρόθεσμα ξένα κεφάλαια χρηματοδότησαν (επενδύθηκαν) σε πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού.
- Όταν μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις γίνονται βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- Όταν μειώνονται τα κυκλοφορούντα και τα διαθέσιμα στοιχεία και αυξάνονται βραχυπρόθεσμα χρέη.

Δείκτης (14) : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$(14) \quad \text{Βαθμός Παγιοποίησης Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Πάγια τέλους χρήσης}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

- Ο παραπάνω δείκτης (14) δείχνει το ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια που έχει επενδυθεί σε πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού.
- Ο δείκτης αυτός όσο **μεγαλύτερος** είναι από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα καλύτερα για την επιχείρηση, αν η αύξηση στον δείκτη αυτό, συνοδεύεται και με αύξηση των δεικτών (12) και (13) "ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ". Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός (κυρίως στις βιομηχανικές επιχειρήσεις) τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.
- Ο δείκτης αυτός στις εμπορικές επιχειρήσεις κινείται συνήθως σε μικρά ποσοστά.

Αναλυτικότερα

- Όταν τα νέα πάγια στοιχεία (π.χ. οι νέες εγκαταστάσεις κλπ.) χρηματοδοτούνται από ξένα κεφάλαια.
- Όταν οι επενδύσεις στα πάγια στοιχεία είναι περισσότερες από τις αντίστοιχες αποσβέσεις της χρήσης.
- Όταν τα πάγια στοιχεία αυξάνουν εντονότερα από την αύξηση στα ίδια κεφάλαια.
- Όταν αυξάνουν τα πάγια στοιχεία λόγω αναπροσαρμογής.
- Όταν μειώνονται τα ίδια κεφάλαια λόγω ζημιών.
- Όταν πολλές δαπάνες της χρήσης ενσωματώνονται στα πάγια στοιχεία (π.χ λόγω ιδιοκατασκευών κλπ.).
- Όταν παραμένουν σταθερά τα ίδια κεφάλαια και τα πάγια στοιχεία αυξάνουν λόγω επενδύσεων.
- Όταν τα πάγια στοιχεία μειώνονται λόγω αποσβέσεων και τα ίδια κεφάλαια παραμένουν σταθερά ή αυξάνουν λόγω κερδών ή μειώνονται από ζημίες χρήση που είναι λιγότερες σε ποσοστό αναλογίας από τις αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.
- Ο δείκτης αυτός είναι σταθερός, όταν τα πάγια στοιχεία και τα ίδια κεφάλαια αυξάνονται σχεδόν αναλογικά.

B) Μειώνεται

- Όταν οι επενδύσεις στα πάγια στοιχεία είναι **λιγότερες** από τις αντίστοιχες αποσβέσεις της χρήσης.
- Όταν τα ίδια κεφάλαια αυξάνουν εντονότερα από την αύξηση στα πάγια στοιχεία.
- Όταν πωλούνται πάγια στοιχεία.
- Όταν αυξάνονται τα ίδια κεφάλαια λόγω κερδών.
- Όταν παραμένουν σταθερά τα ίδια κεφάλαια και τα πάγια στοιχεία μειώνονται λόγω αποσβέσεων.
- Όταν τα πάγια στοιχεία παραμένουν σταθερά και τα ίδια κεφάλαια αυξάνουν λόγω αποθεματικών.
- Όταν οι νέες εισφορές για αύξηση του κεφαλαίου επενδύθηκαν σε κυκλοφορούντα στοιχεία.
- Όταν τα πάγια στοιχεία μειώνονται λόγω αποσβέσεων και τα ίδια κεφάλαια μειώνονται περισσότερο σε ποσοστά αναλογίας λόγω ζημιών χρήσης.

Δείκτης (15) : ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΠΑΓΙΑ

$$(15) \text{ Βαθμός Μεταβολής στα πάγια} = \frac{\text{Πάγια παρούσας χρήσης}}{\text{Πάγια προηγούμενης χρήσης}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (15) δείχνει σε ποσοστό τα πάγια στοιχεία της φετινής χρονιάς σε σχέση με τα πάγια στοιχεία της προηγούμενης χρονιάς.

-Ο δείκτης αυτός όσο **μεγαλύτερος** είναι από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα **καλύτερα** για την επιχείρηση, αν η αύξηση στον δείκτη αυτό, συνοδεύεται και με την αύξηση των δεικτών (1) - (5) "ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ" και των δεικτών (12) - (13) "ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ" και με μείωση του δείκτη (11) "ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ". Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν αυξάνουν τα πάγια στοιχεία (μηχανήματα, κτίρια κλπ.) της παρούσας χρήσης έναντι της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν αυξάνονται τα πάγια στοιχεία της παρούσας χρήσης λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των παγίων.

-Όταν γίνονται επενδύσεις στην παρούσα χρήση μεγαλύτερες από τις αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

-Όταν δαπάνες της παρούσας χρήσης ενσωματώνονται στα πάγια στοιχεία (π.χ. όταν οι συντηρήσεις χαρακτηρίζονται ως βελτιώσεις, ιδιοκατασκευές κλπ.). -Όταν στην παρούσα χρήση αποκτούνται συμμετοχές (λογ. 18 του ΓΛΣ.).

-Όταν ο δείκτης είναι πάνω από το 100%, τότε η διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι στην παρούσα χρήση έγιναν επενδύσεις σε πάγια στοιχεία περισσότερες από τις αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

B) Μειώνεται

-Όταν πωλούνται πάγια στοιχεία (μηχανήματα κλπ.) μέσα στην παρούσα χρήση.

-Όταν πραγματοποιούνται επενδύσεις στην παρούσα χρήση λιγότερες από τις αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

-Όταν στην παρούσα χρήση πωλούνται συμμετοχές (λογ. 18 του Γ.Λ.Σ.).

-Όταν ο δείκτης είναι κάτω από το 100%, τότε η διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι στην παρούσα χρήση έγιναν επενδύσεις σε πάγια στοιχεία λιγότερες από τις αποσβέσεις της ίδιας χρήσης.

ΔΕΙΚΤΗΣ (16) : ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

$$(16) \quad \text{Βαθμός Μεταβολής στα ίδια Κεφάλαια} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια παρούσης χρήσης}}{\text{Ίδια Κεφάλαια προηγούμενης χρήσης}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (16) δείχνει, σε ποσοστό, πόσο αυξήθηκαν τα ίδια κεφάλαια μέσα στη φετινή χρονιά σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια που υπήρχαν στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς.

-Ο δείκτης αυτός όσο **μεγαλύτερος** είναι από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα **καλύτερα** για την επιχείρηση αν η αύξηση του δείκτη αυτού, συνοδεύεται και με την αύξηση των δεικτών (1) - (5) "ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ" και με την αύξηση του δείκτη (6) "ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ". Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν αποθεματοποιούνται στην παρούσα χρήση περισσότερα κέρδη από εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν κεφαλαιοποιείται η υπεραξία της αναπροσαρμογής των πάγιων στοιχείων.

-Όταν μέσα στην παρούσα χρήση πραγματοποιείται αύξηση του κεφαλαίου σε μετρητά.

-Όταν τα συνολικά αποθεματικά και τα αδιανέμητα κέρδη της παρούσας χρήσης είναι περισσότερα από εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

B) Μειώνεται

-Όταν τα κέρδη που έγιναν αποθεματικά ή έμειναν αδιανέμητα στην παρούσα χρήση είναι λιγότερα από εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν διανέμονται αποθεματικά στην παρούσα χρήση.

-Όταν μέσα στην παρούσα χρήση πραγματοποιείται μείωση του κεφαλαίου σε μετρητά.

-Όταν στην παρούσα χρήση υπάρχουν ζημίες ή αυτές είναι μεγαλύτερες από τις ζημίες της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν τα συνολικά αποθεματικά και τα αδιανέμητα κέρδη της παρούσας χρήσης είναι λιγότερα από εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν δεν σχηματίζονται αποθεματικά στην παρούσα χρήση.

ΔΕΙΚΤΗΣ (17) ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$(17) \text{ Βαθμός συσχέτισης κεφαλαίων} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (17) δείχνει πόσο περισσότερα ή λιγότερα σε ποσοστό είναι τα ξένα κεφάλαια σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια. Με το δείκτη αυτό διαπιστώνεται ο βαθμός εξάρτησης της επιχείρησης από ξένα κεφάλαια.

-Ο δείκτης αυτός όσο **μικρότερος** είναι από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα είναι ακόμα πιο καλά για την επιχείρηση, αν η μείωση του δείκτη αυτού, συνοδεύεται και με την αύξηση των δεικτών (1) . (5) 'ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ", του δείκτη (10) "ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ" και με την αύξηση των δεικτών (12) - (13) ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ". Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν διανέμονται αποθεματικά στην παρούσα χρήση.

-Όταν στην παρούσα χρήση πραγματοποιείται μείωση του κεφαλαίου σε μετρητά.

-Όταν στην παρούσα χρήση υπάρχουν ζημίες ή αυτές είναι μεγαλύτερες από τις ζημίες της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν δεν σχηματίζονται αποθεματικά στην παρούσα χρήση.

-Όταν αυξάνουν τα δάνεια τραπεζών σε σχέση με εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

B) Μειώνεται

-Όταν μέσα στη χρήση πραγματοποιείται αύξηση του κεφαλαίου σε μετρητά.

-Όταν τα συνολικά αποθεματικά και τα αδιανέμητα κέρδη της παρούσας χρήσης είναι περισσότερα από εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

-Όταν μειώνονται τα δάνεια τραπεζών σε σχέση με εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

ΔΕΙΚΤΗΣ (18) : ΑΞΙΑ ΜΕΤΟΧΗΣ

$$18 \quad \text{Εσωτερική αξία κάθε μετοχής} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια παρούσης χρήσης}}{\text{Αριθμός μετοχών}}$$

-Ο παραπάνω δείκτης (18) δείχνει την αξία που έχει η κάθε μετοχή σε ευρώ στις 31.12 της παρούσας χρήσης. Με το δείκτη αυτό διαπιστώνεται πόσο κέρδισαν οι μέτοχοι από την αύξηση της αξίας της μετοχής ή πόσο ζημιώθηκαν από τη μείωση της αξίας της κάθε μετοχής. Παρόμοιες πράξεις γίνονται και για τις υπόλοιπες μορφές επιχειρήσεων.

-Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός από τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση. Θα ήταν ακόμα **καλύτερα** για την επιχείρηση, αν η αύξηση του δείκτη αυτού συνοδεύεται και με την αύξηση των δεικτών (1) - (5)

"ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ" και του δείκτη (6)

"ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ". Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός, τόσο **χειρότερα** είναι και για την επιχείρηση.

Η εσωτερική λογιστική αξία της κάθε μετοχής βρίσκεται με τον εξής τύπο:

Εσωτερική λογιστική αξία ή λογιστική καθαρή θέση ή καθαρή θέση ή καθαρή περιουσία = Κεφάλαιο (μόνο καταβλημένο) + διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο + διαφορές αναπροσαρμογής + αποθεματικά + αποτελέσματα εις νέο (κέρδη) + πρόβλεψη που έχει εξαλειφθεί ο κίνδυνος - έξοδα ίδρυσης και α' εγκατάστασης - αποτελέσματα εις νέο (ζημίες) (ΓΛΣ. παρ. 2.2.400 περ. 2).

Το ποσό που προκύπτει από τον παραπάνω τύπο διαιρείται με το σύνολο των μετοχών και αυτό που προκύπτει από τη διαίρεση είναι η **εσωτερική λογιστική αξία** της κάθε μετοχής χωριστά.

Αναλυτικότερα

A) Αυξάνεται

-Όταν αυξάνουν τα αποθεματικά της παρούσας χρήσης.

-Όταν αυξάνουν τα κέρδη της παρούσας χρήσης που δεν διανέμονται.

-Όταν δεν υπάρχουν αποθεματικά, ούτε κέρδη και ζημίες εις νέον, δεν αλλάζει η εσωτερική αξία της κάθε μετοχής.

B) Μειώνεται

-Όταν μετατρέπεται κάποιο αποθεματικό σε κεφάλαιο, δηλαδή όταν κεφαλαιοποιείται αποθεματικό, και **αυξάνεται ο αριθμός των μετοχών.**

-Όταν διανέμονται αποθεματικά μέσα στην παρούσα χρήση.

-Όταν προκύπτουν ζημίες στην παρούσα χρήση.

-Όταν δεν υπάρχουν αποθεματικά, ούτε κέρδη και ζημίες εις νέον, δεν αλλάζει η εσωτερική αξία της κάθε μετοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Γενικά για την αναμόρφωση των ισολογισμών

-Στις Ε.Π.Ε. και Α.Ε. οι ισολογισμοί, τ' αποτελέσματα χρήσεων και οι πίνακες διάθεσης κερδών δημοσιεύονται κάθε χρόνο στο ΦΕΚ και σε διάφορες πολιτικές οικονομικές εφημερίδες.

-Τα επιμέρους αυτά ποσά από τους ισολογισμούς κλπ. που δημοσιεύονται θεωρείται ότι είναι πολύ περισσότερα και πολύ πιο αναλυτικότερα από εκείνα τα ποσά που χρειάζονται για να γίνει η ανάλυση στους ισολογισμούς.

-Γι' αυτό, **αναμορφώνονται** πρώτα τα ποσά αυτά που είναι γραμμένα από τους ισολογισμούς, στ' αποτελέσματα χρήσεων και στους πίνακες διάθεσης κερδών. ώστε να είναι αυτά συγκρίσιμα μεταξύ τους και να δίνουν τις πληροφορίες προκύπτουν από την ανάλυση των αντίστοιχων ισολογισμών, αποτελεσμάτων. πινάκων διάθεσης κερδών

-Στη συνέχεια, με βάση τ' αναμορφωμένα αυτά ποσά γίνεται η πραγματική ανάλυση των ισολογισμών στην πράξη.

Για να γίνει σωστά η ανάλυση των ισολογισμών στην πράξη και για να μπορέσει έτσι να πάρει η επιχείρηση, από τους σχετικούς δείκτες, τις πληροφορίες που της χρειάζονται και που αφορούν την πορεία της επιχείρησης, θα πρέπει πρώτα να γίνει η **ομοιόμορφη ταξινόμηση και αναμόρφωση των στοιχείων** που απεικονίζονται στους ισολογισμούς, στα αποτελέσματα χρήσεων, καθώς και στους πίνακες διάθεσης αποτελεσμάτων, τουλάχιστον για **5 χρήσεις**. Παραλείπεται η αναμόρφωση των στοιχείων λόγω **πληθωρισμού**, διότι ο πληθωρισμός σήμερα κινείται σε πολύ χαμηλά και φυσιολογικά επίπεδα, και κατά συνέπεια οι διαφορές αυτές θεωρούνται σχεδόν ασήμαντες.

Ακολουθεί **παράδειγμα** με τις αναμορφώσεις των στοιχείων που αναγράφονται στους "Ισολογισμούς", στα "Αποτελέσματα Χρήσεων", καθώς και στους "Πίνακες Διάθεσης Αποτελεσμάτων".

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΚΛΠ. ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2005 - 2009 ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Η εταιρία "Α.ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ Α.Τ.Κ.Ε.Ε" είναι συγχρόνως τεχνική, εμπορική και παροχής υπηρεσιών. Έχει δηλαδή ως αντικείμενο εργασιών την κατασκευή και πώληση κουφωμάτων αλουμινίου καθώς και μεταλλικών κατασκευών (τεχνική δραστηριότητα), την εμπορία σιδήρου και λαμαρίνας (εμπορική δραστηριότητα).

Δίδονται αμέσως παρακάτω οι ισολογισμοί, τ' αποτελέσματα χρήσης και οι πίνακες διάθεσης αποτελεσμάτων των ετών 2005 - 2009 (σελ. 32-36) και **ζητείται:** να γίνει η αναμόρφωση των στοιχείων που αναγράφονται: **α)** στον "Ισολογισμό", **β)** στα "Αποτελέσματα Χρήσης" και **γ)** στον "Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων".

Αναμόρφωση των στοιχείων που αναγράφονται στους ισολογισμούς και αποτελέσματα χρήσης των χρήσεων 2005 - 2009

Οι "Ισολογισμοί" των χρήσεων 2005, 2006, 2007, 2008 και 2009 της εταιρίας "Α.ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ Α.Τ.Κ.Ε.Ε" όπως δημοσιεύονται στην οικονομική εφημερίδα καθώς και στο ΦΕΚ, έχουν ως εξής :

Ο Πίνακας με τα αναμορφωμένα ποσά έχει ως εξής

Α/Α	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ	2005	2006	2007	2008	2009
1	ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1.489.474,17	1.398.505,81	1.289.017,53	2.069.773,59	1.984.187,23
2	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ					
3	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	364.730,97	596.273,33	864.814,36	902.433,13	522.938,29
4	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.462.404,73	2.348.289,97	2.803.209,42	3.709.488,98	2.833.909,95
5	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ	94.430,83	123.834,57	189.553,99	159.656,91	185.612,67
6	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ	1.921.566,53	3.068.397,87	3.857.577,77	4.771.579,02	3.542.460,91
7	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.147,00				
8	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.412.187,70	4.466.903,68	5.146.595,30	6.841.352,61	5.526.648,14
9	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
10	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ή ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	659.000,00	659.000,00	659.000,00	659.000,00	659.000,00
11	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	71.679,96	301.457,91	290.219,52	439.917,47	53.417,26
12	ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	730.679,96	960.457,91	949.219,52	1.098.917,47	712.417,26
13	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
14	ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	1.056.775,41	815.585,13	838.799,28	1.394.068,49	1.240.382,17
15	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
16	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ	1.021.476,92	1.557.190,84	1.681.761,67	2.201.444,70	1.395.976,91
17	ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ	433.498,29	843.051,42	1.131.346,97	1.790.398,39	1.776.807,41
18	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	169.757,12	290.618,38	545.467,86	356.523,56	401.064,40
19	ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.624.732,33	2.690.860,64	3.358.576,50	4.348.366,65	3.573.848,72
20	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	2.681.507,74	3.506.445,77	4.197.375,78	5.742.435,14	4.814.230,89
21	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
22	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.412.187,70	4.466.903,68	5.146.595,30	6.841.352,61	5.526.648,15
23	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	2.196.715,11	3.586.789,79	3.447.885,37	5.176.980,75	2.830.367,76
24	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	1.760.398,96	3.228.741,27	2.871.607,54	4.337.116,60	2.704.871,60
25	ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	436.316,15	358.048,52	576.277,83	839.864,15	125.496,16
26	ΜΕΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	302.936,59	185.907,05	253.008,72	385.669,90	-121.558,47
27	ΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	176.669,92	58.015,39	82.011,57	213.457,67	-365.921,41
28	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	196.989,24	227.433,35	232.226,99	327.045,34	-257.802,12
29	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	175.919,92	81.871,95	98.541,58	190.894,73	-386.500,21
30	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	21.069,32	145.561,40	133.685,41	136.150,61	128.698,09
31	ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	264.311,24	312.231,26	494.266,26	639.551,09	500.038,60
32	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΧΡΗΣΗΣ	-91.629,30	-9.757,35	169,03	82.416,20	-304.084,01
33	ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ	4.531,70	12.198,13	18.123,99	13.144,61	8.621,03
34	ΤΟΚΟΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ)	126.399,98	128.151,24	170.997,15	174.741,75	251.600,94
35	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	137.911,26	184.339,60	323.269,11	467.338,86	255.675,66
36	ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ΕΠΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	19,86%	9,98%	16,71%	16,22%	4,43%
37	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	329.500,00	329.500,00	329.500,00	329.500,00	329.500,00

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2005-2009 ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
' Α. ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ Α.Τ.Κ.Ε.Ε '**

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$1 \quad \frac{\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μικτά κέρδη}}{\text{Μεικτά κέρδη χρήσης}} = \frac{\text{Μεικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{436.316,15}{730.679,96}$	59,71%	$\frac{358.048,52}{960.457,91}$	37,28%	$\frac{576.277,83}{949.219,52}$	60,71%	$\frac{839.864,15}{1.098.917,47}$	76,43%	$\frac{125.496,16}{712.417,26}$	17,62%

Ο Δείκτης (1) Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μικτά κέρδη :

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Εδώ τα μικτά κέρδη δεν έχουν ανοδική πορεία με αποτέλεσμα ο δείκτης από 59,71% το 2005 να διαμορφώνεται σε 37,28% το 2006 λόγω της μείωσης των μικτών κερδών εκείνη τη χρονιά και στην συνέχεια να διαμορφώνεται σε 60,71% και 76,43% τα έτη 2007 και 2008 για να ξαναμειωθεί το 2009 στο 17,62%.

Εφόσον λοιπόν παρατηρούμε ότι μετοχικό κεφάλαιο παραμένει σταθερό τα έτη 2005-2009 ο δείκτης διαμορφώνεται από τα μεικτά κέρδη.

Το 2009 έτος ορόσημο στην παγκόσμια οικονομία παρατηρείται μεγάλη μείωση στα μεικτά κέρδη λόγω της μείωσης του συντελεστή μικτού κέρδους επί των πωλήσεων που διαμορφώθηκε στο 4,43%.

Γενικά το μικτό κέρδος εκφράζει την άμεση βιωσιμότητα της επιχείρησης και όσο μεγαλύτερο είναι τόσο καλύτερα είναι για την επιχείρηση.

Αντίθετα , αν είχαμε μικτές ζημιές, τότε θα έπρεπε να είχαμε κλείσει την επιχείρηση την ίδια μέρα.

$$2 \quad \text{Αποδοτικότητα ίδιων κεφαλαίων με βάση τα κέρδη προ αποσβέσεων} = \frac{\text{Κέρδη χρήσης προ αποσβέσεων}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{196.989,24}{730.679,96}$	26,96%	$\frac{227.433,35}{960.457,91}$	23,68%	$\frac{232.226,99}{949.219,52}$	24,47%	$\frac{327.045,34}{1.098.917,47}$	29,76%	$\frac{-257.802,12}{712.417,26}$	- 36,19%

Ο Δείκτης (2) Αποδοτικότητα ίδιων κεφαλαίων με βάση τα κέρδη προ αποσβέσεων :

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Τα κέρδη προ αποσβέσεων είναι τα καθαρά κέρδη χρήσης συμπεριλαμβανομένων μέσα σε αυτά και των αποσβέσεων.

Έτσι αν η επιχείρηση μας μέσα στον σημερινό σκληρό ανταγωνισμό που επικρατεί επιθυμεί να μην εισπράξει μέσω αποσβέσεων τα κεφάλαιά της που είχε επενδύσει, τότε ο δείκτης αυτός από 26,96% που ήταν το 2005 πέφτει στο 23,68% το 2006 για να αρχίσει η ανοδική του πορεία 24,47 το 2007 και 29,76% το 2008 για να πέσει δραματικά το 2009 στο - 36,19%.

$$3 \quad \frac{\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα καθαρά κέρδη}}{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{175.919,92}{730.679,96}$	24,08%	$\frac{81.871,95}{960.457,91}$	8,52%	$\frac{98.541,58}{949.219,52}$	10,38%	$\frac{190.894,73}{1.098.917,47}$	17,37%	$\frac{-386.500,21}{712.417,26}$	- 54,25%

Δείκτης (3) Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα καθαρά κέρδη

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Τα καθαρά κέρδη χρήσης προκύπτουν αν στα ολικά κέρδη χρήσης προστεθούν όλα τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα (λογ. 81 – 85) και στη συνέχεια αφαιρεθούν όλα τα ανόργανα έξοδα και ζημιές (πρόστιμα κτλ) (λογ. 81 – 85). Το 2005 ήταν μια πάρα πολύ καλή χρονιά για την επιχείρηση καθώς είχαμε μεγάλα κέρδη 175919,92 ευρώ και τον δείκτη να διαμορφώνεται στο 24,08% Το 2006 είχαμε πτώση 8,62% με 81871,95 ευρώ καθαρά κέρδη για να αυξηθεί σταδιακά τις επόμενες 2 χρονιές σε 10,38% το 2007 και 17,37% το 2008 για να έρθει το 2009 η παγκόσμια κρίση και έτσι η εταιρία μετά από πολλά χρόνια να ξαναγράψει ζημιές και μάλιστα πάρα πολύ μεγάλες 386500,21 ευρώ !!!!! διαμορφώνοντας το δείκτη στο -54,25% και καθιστώντας το μέλλον της επιχείρησης αβέβαιο.

$$4 \quad \frac{\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μερικά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Μερικά κέρδη εκμετάλλευσης}} = \frac{\text{Μερικά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{302.936,59}{730.679,96}$	41,46%	$\frac{185.907,05}{960.457,91}$	19,36%	$\frac{253.008,72}{949.219,52}$	26,65%	$\frac{385.669,90}{1.098.917,47}$	35,10%	$\frac{-121.558,47}{712.417,26}$	- 17,06%

Δείκτης (4) : Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα μερικά κέρδη εκμετάλλευσης :

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Τα **Μερικά κέρδη εκμετάλλευσης** διαμορφώνονται , αν στο μικτό κέρδος προστεθούν τα λοιπά έσοδα και αφαιρεθούν τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και τα έξοδα διάθεσης (όχι οι τόκοι).

Στην περίπτωση μας ο δείκτης αυτός διαμορφώνεται στο 41,46% το 2005 για να ακολουθήσει την αντίστοιχη πορεία των προηγούμενων δεικτών 19,36% το 2006 , 26,65% το 2007 35,10% το 2008 για να κάνει ελεύθερη πτώση το 2009 στο -17,06%. Ο δείκτης αυτός θα μπορούσε να ήταν ακόμα μικρότερος αν η επιχείρηση μείωνε ακόμα περισσότερο τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης αφού μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες ήταν αναλογικά ίδιες με το 2008 (9,03% επί του τζίρου) πράγμα το οποίο δεν ήταν σωστό να γίνει αφού οι οίκοι για το έτος 2009 είχαν εμφανιστεί στα τέλη του 2008.

$$5 \quad \text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης} = \frac{\text{Ολικά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{176.669,92}{730.679,96}$	24,18%	$\frac{58.015,39}{960.457,91}$	6,04%	$\frac{82.011,57}{949.219,52}$	8,64%	$\frac{213.457,67}{1.098.917,47}$	19,42%	$\frac{-365.921,41}{712.417,26}$	-51,36%

Δείκτης (5) : Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων με βάση τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης :

Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Τα **ολικά κέρδη εκμετάλλευσης** διαμορφώνονται , αν στα μερικά κέρδη προστεθούν τα έσοδα από τους τόκους καταθέσεων κλπ και αφαιρεθούν τα έξοδα από τους τόκους δανείων κλπ.

Στην περίπτωση μας τα έσοδα από τους τόκους είναι ασήμαντα , όποτε θεωρούμε ότι οι τόκοι που διαμορφώνουν τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης είναι μόνο οι τόκοι δανείων. Έτσι έχουμε τόκους από 126399,98 ευρώ το 2005 σε 128151,24 ευρώ τόκους το 2006 σε 170997,15 ευρώ τόκους το 2007 σε 174741,75 ευρώ τόκους το 2008 για να έρθει το 2009 η αύξηση σε 251600,94 ευρώ τόκους!!!!!! (μεγάλη και ανησυχητική αύξηση στους τόκους του 2009)

Γενικά τα **ολικά κέρδη εκμετάλλευσης** εκφράζουν τη **βιωσιμότητα** της επιχείρησης **μέσο-μακροπρόθεσμα**. Δηλαδή , και με ολικές ζημιές εκμετάλλευσης θα μπορούσε να λειτουργήσει η επιχείρηση , αλλά θα πρέπει όμως να θέσει ως στόχο να εξαφανίσει όσο πιο γρήγορα μπορεί τις τυχόν ολικές ζημιές εκμετάλλευσης. Άρα άμεσα η επιχείρηση πρέπει να βρει τρόπο να εξαφανίσει 365921,41 ευρώ ζημιές!!!

ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

$$6 \quad \text{Ποσοστό αποθεματοποίησης κερδών χρήσης} = \frac{\text{Αποθεματικά χρήσης}}{\text{καθαρά κέρδη χρήσης}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{-91.629,30}{175.919,92}$	- 52,09%	$\frac{-9.757,35}{81.871,95}$	-11,92%	$\frac{169,03}{98.541,58}$	0,17%	$\frac{82.416,20}{190.894,73}$	43,17%	$\frac{-304.084,01}{-386.500,21}$	78,68%

Δείκτης (6) : Ποσοστό αποθεματοποίησης κερδών χρήσης :

Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο καλύτερα είναι και για την επιχείρηση. Δηλαδή από τα κέρδη της κάθε χρήσης αφαιρείται ο φόρος και από τα υπόλοιπα κέρδη που απομένουν άλλα διανέμονται και άλλα γίνονται αποθεματικά ή παραμένουν ως υπόλοιπο κερδών εις νέο.

Στην επιχείρησή μας , λόγω του μικρού διαστήματος που λειτουργεί μόλις το 2007 κατάφερε να φτάσει σε θετικά αποθεματικά.. Πριν καλά καλά προλάβει να κάνει την πρώτη διάθεση κερδών ήρθε τα αποτελέσματα του 2009 που γύρισαν την επιχείρηση πολλά χρόνια πίσω.

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ

$$(7) \quad \text{Ποσοστό μεταβολής στα μικτά κέρδη} = \frac{\text{Μικτα κέρδη παρούσης χρήσης}}{\text{Μικτα κέρδη προηγούμενης χρήσης}}$$

2006		2007		2008		2009	
<u>358.048,52</u>	82,06%	<u>576.277,83</u>	160,95%	<u>839.864,15</u>	145,74%	<u>125.496,16</u>	14,94%
436.316,15		358.048,52		576.277,83		839.864,15	

$$(8) \quad \text{Ποσοστό μεταβολής στα καθαρά κέρδη χρήσης} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη παρούσας χρήσης}}{\text{Καθαρά κέρδη προηγούμενης χρήσης}}$$

2006		2007		2008		2009	
<u>81.871,95</u>	46,54%	<u>98.541,58</u>	120,36%	<u>190.894,73</u>	193,72%	<u>-386.500,21</u>	-202,47%
175.919,92		81.871,95		98.541,58		190.894,73	

Όσο **μεγαλύτεροι** είναι οι δείκτες αυτοί από έτος σε έτος και μάλιστα **μεγαλύτεροι από το 100%**, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση.

Εδώ έχουμε μείωση τις περισσότερες φορές, και μάλιστα πολύ κάτω από το 100% ορισμένες φορές.

Ειδικότερα για το έτος 2009 έχουμε μικτό δείκτη (7) 14,94% (μικρότερο από το 100%) και πολύ μικρότερο από τον δείκτη 145,74% του 2008 και τον 160,95% του 2007. Για την μείωση του 2009 οφείλονται οι μειωμένες πωλήσεις. Ο μειωμένος δείκτη του 2008 σε σχέση με αυτόν του 2007 οφείλεται το γεγονός που ότι τα πάγια υποαπασχολήθηκαν το 2008 διότι αυτή τη χρονιά είχαμε αυξημένες πωλήσεις από κείνες του 2007

Ο δείκτης (8) του καθαρού κέρδους ήταν αρκετά καλός πριν έρθει το καταστροφικό για πολλές επιχειρήσεις έτος 2009. Συγκεκριμένα είχαμε συνεχή αύξηση με δείκτες πάνω από 100% (από 45,64% το 2006 σε 120,36% το 2007 σε 193,72% το 2008).

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

$$(9) \quad \text{Ποσοστό δαπανών χρήσης στα μικτά κέρδη} = \frac{\text{Δαπάνες χρήσης}}{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>264.311,24</u>	60,58%	<u>312.231,26</u>	87,20%	<u>494.266,26</u>	85,77%	<u>639.551,09</u>	76,15%	<u>500.038,60</u>	398,45%
436.316,15		358.048,52		576.277,83		839.864,15		125.496,16	

Δείκτης (9) **Ποσοστό δαπανών χρήσης στα μικτά κέρδη :**

Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση(και μάλιστα κάτω από το ποσοστό του 100%) . Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός , τόσο χειρότερα είναι για την επιχείρηση.

Στην περίπτωση μας ο δείκτης αυτός έχει μια σταθερότητα τις χρονιές 2005-2008 παρ όλο το γεγονός ότι τα μικτά κέρδη τις επιχειρήσεις είχαν σκαμπανεβάσματα. Το 2009 το δείκτης φτάνει στο 398,45% που οφείλεται κυρίως στην μεγάλη μείωση των μικτών κερδών 125496,16 ευρώ σε σχέση με την μικρή μείωση στα έξοδα διάθεσης κ διοίκησης. Επίσης καθοριστικό ρόλο έπαιξε η **έντονη αύξηση των τραπεζικών τόκων** οι οποίοι διαμορφώθηκαν στο πόσο των **251600,94** ευρώ

ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

$$(10) \quad \text{Βαθμός παγιοποίησης ενεργητικού} = \frac{\text{Πάγια στοιχεία}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>1.489.474,17</u>	43,65%	<u>1.398.505,81</u>	31,31%	<u>1.289.017,53</u>	25,05%	<u>2.069.773,59</u>	30,25%	<u>1.984.187,23</u>	35,90%
3.412.187,70		4.466.903,68		5.146.595,30		6.841.352,61		5.526.648,14	

Δείκτης (10) : **Βαθμός παγιοποίησης ενεργητικού:**

Ο δείκτης παγιοποίησης αυξάνει σταθερά τα τελευταία χρόνια 2007-2009. Παρ όλα αυτά αν τον δούμε σε σχέση και με τους δείκτες 11 – 12 - 13 θα συμπεράνουμε ότι οι πάγιες αυτές επενδύσεις έγιναν κυρίως με ξένα κεφάλαια χωρίς αυτές να επιφέρουν αύξηση στην ρευστότητα. Άρα δεν χρειάζεται να αυξηθούν άλλο τα πάγια στοιχεία αλλά να αυξηθεί η χρήση αυτών που υπάρχουν ήδη στην επιχείρηση. Θα πρέπει να βελτιωθεί πρώτα η ρευστότητα της επιχείρησης και μετά να γίνουν νέες πάγιες επενδύσεις.

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

$$11 \quad \text{Βαθμός δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{Σύνολο παθητικού}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>2.681.507,74</u>	78,59%	<u>3.506.445,77</u>	78,50%	<u>4.197.375,78</u>	81,56%	<u>5.742.435,14</u>	83,94%	<u>4.814.230,89</u>	87,11%
3.412.187,70		4.466.903,68		5.146.595,30		6.841.352,61		5.526.648,15	

Δείκτης (11) : **Βαθμός δανειακής επιβάρυνσης :**

Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση (και μάλιστα **μικρότερος από το 50%**) . Ο Δείκτης όμως στην περίπτωση μας είναι 31.12.2009 **87,11%** (πολύ μεγάλος) .

Τι σημαίνει αυτό , ότι το 87,11% της επιχείρησης ανήκει στις τράπεζες και στους διάφορους τρίτους.

Ο δείκτης αυτός μειώνεται με κέρδη που αυτοματοποιούνται και οι χρονιές 2007 και 2008 αν και με μικρά νούμερα ανήκουν σε αυτή την περίπτωση. Επίσης μειώνεται με νέες εισφορές μετόχων για αύξηση Μ.Κ.

Η αύξηση του Μ.Κ δείχνει αναγκαία στην επιχείρηση αυτή.

ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

$$(12) \text{ Κυκλοφοριακή Ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν} + \text{Διαθέσιμο}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>1.921.566,53</u>	118,27%	<u>3.068.397,87</u>	114,03%	<u>3.857.577,77</u>	114,86%	<u>4.771.579,02</u>	109,73%	<u>3.542.460,91</u>	99,12%
1.624.732,33		2.690.860,64		3.358.576,50		4.348.366,65		3.573.848,72	

$$(13) \text{ Πραγματική Ρευστότητα} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμο}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>1.556.835,56</u>	95,82%	<u>2.472.124,54</u>	91,87%	<u>2.992.763,41</u>	89,11%	<u>3.869.145,89</u>	88,98%	<u>3.019.522,62</u>	84,49%
1.624.732,33		2.690.860,64		3.358.576,50		4.348.366,65		3.573.848,72	

Όσο **μεγαλύτεροι** είναι οι δείκτες αυτοί από έτος σε έτος , τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση.

Στην επιχείρηση μας φαίνεται ότι οι δείκτες αυτοί δεν έχουν και την καλύτερη πορεία στα έτη αυτά.

Εδώ αξίζει να αναφέρουμε ότι το 2009 η παγκόσμια κρίση έχει φέρει πολλές αλλαγές σε αυτούς τους δείκτες. Πολλές επιχειρήσεις έχουν πτωχέσει και ο λόγος ήταν ότι τελικά η πραγματική ρευστότητα δεν ήταν τόσο ‘πραγματική’ όσο οι αριθμοί την ήθελαν να είναι αφού οι περισσότερες από τις απαιτήσεις των εταιρειών αυτών δεν εισπράχθηκαν.

Ακάλυπτες επιταγές και άκλειστα υπόλοιπα είναι το φαινόμενο που επικρατεί σήμερα στην αγορά, πράγμα που σημαίνει ότι εταιρείες που στηριχτήκαν σε αυτούς τους δείκτες για την λήψη αποφάσεων αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα.

ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$(14) \quad \text{Βαθμός Παγιοποίησης Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Πάγια τέλους χρήσης}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>1.489.474,17</u> 730.679,96	203,85%	<u>1.398.505,81</u> 960.457,91	145,61%	<u>1.289.017,53</u> 949.219,52	135,80%	<u>2.069.773,59</u> 1.098.917,47	188,35%	<u>1.984.187,23</u> 712.417,26	278,51%

Ο δείκτης παρουσιάζει 2 μειώσεις τα έτη 2006 και 2007. Η μείωση αυτή οφείλεται στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων το 2006 από επιχορήγηση που ήρθε στην εταιρεία. Το 2007 η περεταίρω αυτή μείωση οφείλεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση έκανε επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό μικρότερες από αυτές που ήταν οι αποσβέσεις.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΠΑΓΙΑ

$$(15) \quad \text{Βαθμός Μεταβολής στα πάγια} = \frac{\text{Πάγια παρούσης χρήσης}}{\text{Πάγια προηγούμενης χρήσης}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
<u>1.489.474,17</u> 1.371.550	108,60%	<u>1.398.505,81</u> 1.489.474	93,89%	<u>1.289.017,53</u> 1.398.506	92,17%	<u>2.069.773,59</u> 1.289.018	160,57%	<u>1.984.187,23</u> 2.069.774	95,86%

Εδώ μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η εταιρία έκανε μια μεγάλη επένδυση το 2008 160,75% (με την αξία των παγίων να φτάνει στα 2069773,59 ευρώ)

Θα πρέπει να δίνετε στο άμεσο μέλλον η προσοχή σε τυχόν νέες επενδύσεις που θα γίνουν να μην αλλάξουν την ρευστότητα της επιχείρησης αλλά να γίνουν με νέες εισφορές. Το καλύτερο βέβαια θα ήταν να αξιοποιηθούν οι ήδη υπάρχουσες πάγιες επενδύσεις.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

$$(16) \quad \text{Βαθμός Μεταβολής στα ίδια Κεφάλαια} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια παρούσης χρήσης}}{\text{Ίδια Κεφάλαια προηγούμενης χρήσης}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{730.679,96}{454.760,04}$	160,67%	$\frac{960.457,91}{730.679,96}$	131,45%	$\frac{949.219,52}{960.457,91}$	98,83%	$\frac{1.098.917,47}{949.219,52}$	115,77%	$\frac{712.417,26}{1.098.917,47}$	64,83%

Όσο **μεγαλύτερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση.

Στην περίπτωση μας το δείκτη διαμορφώνουν οι μεταβολές στα αποθεματικά καθώς το εταιρικό κεφάλαιο παραμένει σταθερό τα έτη 2005-2009.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$(17) \quad \text{Βαθμός συσχέτισης κεφαλαίων} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{2.681.507,74}{730.679,96}$	366,99%	$\frac{3.506.445,77}{960.457,91}$	365,08%	$\frac{4.197.375,78}{949.219,52}$	442,19%	$\frac{5.742.435,14}{1.098.917,47}$	522,55%	$\frac{4.814.230,89}{712.417,26}$	675,76%

Όσο **μικρότερος** είναι ο δείκτης αυτός από έτος σε έτος, τόσο **καλύτερα** είναι και για την επιχείρηση.

Είναι πολύ μεγάλος ο δανεισμός και αβάσταχτος για την επιχείρηση.

Η εταιρία έκανε επενδύσεις χωρίς αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και μάλιστα τις πρώτες χρονιές χωρίς να υπάρχουν αποθεματικά από κέρδη.

Η εταιρία δεν θα πρέπει να προβεί σε νέες πάγιες επενδύσεις εκτός αν εισρεύσουν νέα κεφάλαια στην επιχείρηση με την μορφή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

ΑΞΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΟΧΗΣ

$$18 \quad \text{Εσωτερική αξία κάθε μετοχής} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια παρούσης χρήσης}}{\text{Αριθμός μετοχών}}$$

2005		2006		2007		2008		2009	
$\frac{730.679,96}{329.500,00}$	2,22 €	$\frac{960.457,91}{329.500,00}$	€ 2,91	$\frac{949.219,52}{329.500,00}$	€ 2,88	$\frac{1.098.917,47}{329.500,00}$	€ 3,34	$\frac{712.417,26}{329.500,00}$	€ 2,16

Η εσωτερική αξία της κάθε μετοχής είχε πάρει 2 γενναίες αυξήσεις τα έτη 2009 και 2008. Η πρώτη αύξηση οφείλεται κυρίως σε επιχορήγηση που μπήκε στα αποθεματικά της επιχείρησης. Η δεύτερη αύξηση του έτους 2008 οφείλεται αποθεματοποίηση των κερδών της χρήσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η επιχείρηση μέχρι και το έτος 2008 είχε μια συνεχή **αύξηση τζίρου** κάθε χρόνο η οποία συνοδευόταν τις περισσότερες φορές με **αύξηση του μικτού κέρδους**.

Χαρακτηριστικό έτος το 2008 οπου οι **πωλήσεις** ήταν **5176980,75 ευρώ** και το **μικτό κέρδος 839864,15 ευρώ**.

Αυτό έδειχνε ότι θα έχει μια σταθερά ανοδική πορεία. Η αύξηση του μικτού κέρδους προέρχεται κυρίως από την αύξηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, πράγμα που σημαίνει ότι με τις ίδιες τιμές πώλησης, η περαιτέρω αύξηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης θα την έθετε σε νέα ανοδική πορεία και καλύτερη δομή. Η πτώση αντίθετα του κύκλου εργασιών δημιουργούσε ένα τεράστιο ερωτηματικό καθώς τα **καθαρά κέρδη** της χρήσης του 2008 ανήλθαν στο ποσό **190894,73 ευρώ** ενώ τα **μικτά 839864,15 ευρώ**. Αυτό σημαίνει ότι τα έξοδα διοίκησης, τα έξοδα διάθεσης και οι τόκοι δανείων είναι πάρα πολύ μεγάλα με αποτέλεσμα να μειώνουν κατά πολύ τα κέρδη. Έτσι μεσοπρόθεσμα λόγω μειωμένων κερδών ή και ζημιών θα έφερνε σοβαρό ταμειακό πρόβλημα.

Επίσης τα ξένα κεφάλαια είναι πάρα πολλά (87,11% σελ.46). Άρα η επιχείρηση παρά τις κερδοφόρες χρονιές 2005-2008 δεν κατάφερε να μειώσει τα ξένα κεφάλαια με αποτέλεσμα αυτά να δημιουργούν τεράστια ποσά τόκων (**251600,94 ευρώ το 2009**).

Η πτώση λοιπόν του κύκλου εργασιών το 2009 έφερε πολλά προβλήματα αφού η επιχείρηση δεν είχε και τους καλούς δείκτες ρευστότητας και δανειακής επιβάρυνσης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η επιχείρηση θα πρέπει να μειώσει τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης και μάλιστα άμεσα καθώς οι τόκοι δανείων είναι δύσκολο να μειωθούν άμεσα.

Πρέπει να αξιοποιηθούν άμεσα και σε μεγαλύτερο βαθμό οι πάγιες εγκαταστάσεις της επιχείρησης ώστε να αυξηθούν οι πωλήσεις.

Αυτό που επίσης θα χρειαστεί άμεσα η επιχείρηση είναι αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να μειώσει τον δανεισμό της άρα και τους τόκους δανείων αλλά και να βελτιώσει την ρευστότητα της η οποία πολύ γρήγορα θα την οδηγήσει σε αδιέξοδο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ & ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Δημήτριος Καραγιάννης

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ & MANAGEMENT

Ciaran Walsh

Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Τζωρτζόπουλος Παναγιώτης

Εκδόσεις ΣΜΠΙΛΙΑΣ